

Brabants Gouden Eeuw

Brabants Gouden Eeuw

In de 14e en 15e eeuw beleefde Brabant zijn Gouden Eeuw, een economische en culturele bloeiperiode. De eenzame torens zijn zeldzaam architectuurhistorische erfgoed dat herinnert aan de relatief welvarende periode in de Late Middeleeuwen en begin van de Nieuwe Tijd. In de Brabantse steden woonde een kapitaalkrachtige elite die haar weelde wilde tonen. Een gouden eeuw brak aan. De welvaart en culturele bloei waren overal zichtbaar: in de steden, de kerken, de kloosters, het hele Ommeland. Het is dan ook geen toeval dat de Tachtigjarige Oorlog vooral in het Zuiden zou ontstaan. Daar lag de politieke en sociaaleconomische conflictstof opgeslagen die tot uitbarsting zou komen en zou leiden tot de Opstand tegen Spanje. Daar, hoofdzakelijk in Vlaanderen en Brabant, was in de voorgaande eeuwen immers een sterke economische en culturele bloei tot stand gekomen en een daaraan gepaarde trotse regionale identiteit.

In de Brabantse dorpen uitte de toegenomen welvaart zich in de bouw van vele kerken die zijn uitgevoerd in de stijl van de Kempense gotiek. Deze kerktorens zijn de stille getuigen dat de Brabantse Gouden Eeuw zich ook in het Rijk van Dommel en Aa heeft afgespeeld. Talloze kunstschaten geven aan dat de goud- en zilversmeden en de beeldhouwers volop werk hadden en de fraaiste voorwerpen voor hun opdrachtgevers vervaardigden. Verder blijkt dat vrijwel iedere parochiekerk in de tweede helft van de 15e eeuw werd vergroot en verbouwd. Het moet een groot offer van de bevolking zijn geweest, om dergelijke kerken te bouwen. Dat offer bestond niet alleen uit geld, de bevolking droeg daadwerkelijk meer dan een steentje bij. De kerken met hun imposante kerktorens waren een uitdrukking van een zelfbewuste gemeenschap, *communitas*, die binnen de grenzen van een afgebakend territoir de handen in een sloegen.

Kortom, de bouw van de monumentale kerktorens zijn een uitdrukking van een bijzondere periode in de Brabantse geschiedenis. Ze zijn de manifestatie bij uitstek van een opkomende regio die werd gekenmerkt door commerciële en innovatieve landbouw, handel en nijverheid; een markante economische en culturele bloeiperiode waarin de vorming van een regionale identiteit voor het eerst duidelijk gestalte krijgt.